

2 0 2 3

EDUCATION

(Regular Elective)

Full Marks : 80

Time : 3 hours

*The figures in the margin indicate full marks
for the questions*

Answer either in English or in Assamese

Answer any one Option

OPTION—A

Paper : EDU-RE-5016

(Continuing Education)

1. Answer the following questions : 1×10=10

তলৰ প্ৰশ্নসমূহৰ উত্তৰ দিয়া :

(a) Mention one important function of continuing education.

অবিৰত শিক্ষাৰ এটা গুৰুত্বপূৰ্ণ কাৰ্য উল্লেখ কৰা।

(b) Mention one formal agency of continuing education.

অবিৰত শিক্ষাৰ এটা আনুষ্ঠানিক অভিকৰণ উল্লেখ কৰা।

(c) What is the name of the first Open University in India?

ভাৰতৰ প্ৰথম মুক্ত বিশ্ববিদ্যালয়খনৰ নাম কি ?

(d) In which year was the Government of India launched the Saakshar Bharat Mission?

ভাৰত চৰকাৰে কোন চনত সাক্ষৰ ভাৰত মিছন আৰম্ভ কৰিছিল ?

(e) Write one importance of Distance Education.

দূৰত্ব শিক্ষাৰ এটা গুৰুত্ব লিখা ।

(f) Write the full form of ICT.

ICT ৰ সম্পূৰ্ণ ৰূপটো লিখা ।

(g) In which year was the National Literacy Mission formed?

ৰাষ্ট্ৰীয় সাক্ষৰতা মিছন কোন চনত গঠন কৰা হৈছিল ?

(h) Write one aim of Total Literacy Campaign.

পূৰ্ণ সাক্ষৰতা অভিযানৰ এটা লক্ষ্য লিখা ।

(i) In which year was the Gram Shikshan Mohim Programme formed?

গ্ৰাম শিক্ষণ মহিম আঁচনি কোন চনত গঠন কৰা হৈছিল ?

(j) What is adult education?

প্ৰাপ্তবয়স্ক শিক্ষা কি ?

2. Answer the following questions in brief :

2×5=10

তলৰ প্ৰশ্নসমূহৰ চমুকৈ উত্তৰ দিয়া :

(a) Mention any two characteristics of continuing education.

অবিৰত শিক্ষাৰ যি কোনো দুটা বৈশিষ্ট্য উল্লেখ কৰা।

(b) Write any two groups receiving continuing education.

অবিৰত শিক্ষা গ্ৰহণ কৰা যি কোনো দুটা দলৰ নাম লিখা।

(c) Write any two characteristics of formal education.

আনুষ্ঠানিক শিক্ষাৰ যি কোনো দুটা বৈশিষ্ট্য লিখা।

(d) What is extension education?

সম্প্ৰসাৰণ শিক্ষা কি ?

(e) What is mass media?

গণ-মাধ্যম কি ?

3. Answer any four from the following questions :

5×4=20

তলৰ প্ৰশ্নসমূহৰ পৰা যি কোনো চাৰিটাৰ উত্তৰ দিয়া :

(a) Discuss about the needs of continuing education.

অবিৰত শিক্ষাৰ প্ৰয়োজনীয়তা আলোচনা কৰা।

(b) Discuss about the difference between formal and non-formal education.

আনুষ্ঠানিক আৰু অগতানুগতিক শিক্ষাৰ মাজৰ পাৰ্থক্য আলোচনা কৰা।

(c) Write about the characteristics of Total Literacy Campaign.

পূৰ্ণ সাক্ষৰতা অভিযানৰ বৈশিষ্ট্যসমূহৰ বিষয়ে লিখা।

(d) Write about the role of television in distance education.

দূৰত্ব শিক্ষাত দূৰদৰ্শনৰ ভূমিকা সম্পৰ্কে লিখা।

(e) Discuss about the objectives of open education.

মুক্ত শিক্ষাৰ উদ্দেশ্যসমূহৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা।

(f) Write about the nature of social education.

সামাজিক শিক্ষাৰ প্ৰকৃতিৰ বিষয়ে লিখা।

4. Answer the following questions : 10×4=40

তলৰ প্ৰশ্নসমূহৰ উত্তৰ দিয়া :

(a) What is continuing education? Describe in detail about the scope of continuing education. 2+8=10

অবিৰত শিক্ষা কি? অবিৰত শিক্ষাৰ পৰিসৰ সম্বন্ধে বিশদভাৱে বৰ্ণনা কৰা।

Or / অথবা

- (b) Discuss about the methods of continuing education. 10

অবিৰত শিক্ষাৰ পদ্ধতিসমূহ আলোচনা কৰা।

- (c) What is non-formal education? Discuss about the characteristics of non-formal education. 2+8=10

অগতানুগতিক শিক্ষা কি? অগতানুগতিক শিক্ষাৰ বৈশিষ্ট্যসমূহৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা।

Or / অথবা

- (d) Discuss about the various problems of adult education in India and their solution. 7+3=10

ভাৰতবৰ্ষত প্ৰাপ্তবয়স্ক শিক্ষাৰ বিভিন্ন সমস্যা আৰু সমাধান আলোচনা কৰা।

- (e) What is distance education? Discuss about the aims and objectives of distance education. 2+8=10

দূৰত্ব শিক্ষা কি? দূৰত্ব শিক্ষাৰ লক্ষ্য আৰু উদ্দেশ্যসমূহ আলোচনা কৰা।

Or / অথবা

- (f) What is open education? Discuss about the characteristics of open education. 2+8=10

মুক্ত শিক্ষা কি? মুক্ত শিক্ষাৰ বৈশিষ্ট্যসমূহৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা।

- (g) Discuss about the role of mass-media in continuing education. 10

অবিৰত শিক্ষাত গণ-মাধ্যমৰ ভূমিকা আলোচনা কৰা।

Or / অথবা

- (h) What type of programme is planned for the adult education of rural women in Assam? Discuss. 10

অসমত গ্রাম্য অঞ্চলৰ প্ৰাপ্তবয়স্ক মহিলাসকলৰ বাবে কেনেধৰণৰ শিক্ষা আঁচনিৰ পৰিকল্পনা কৰা হৈছে? আলোচনা কৰা।

OPTION—B

Paper : EDU-RE-5026

(**Developmental Psychology**)

1. Answer the following as directed : $1 \times 10 = 10$

তলত দিয়াসমূহৰ নিৰ্দেশানুসৰি উত্তৰ দিয়া :

(a) The term 'infancy' comes from _____ language.

(Fill in the blank)

'Infancy' শব্দটো _____ ভাষাৰ পৰা আহিছে।

(খালী ঠাই পূৰ কৰা)

(b) Prenatal stage is divided into three sub-developmental stages.

(Write True or False)

গৰ্ভকালীন অৱস্থাক তিনিটা পৰ্যায়ত ভাগ কৰা হৈছে।

(শুদ্ধ নে অশুদ্ধ লিখা)

(c) Where was the first psychological laboratory established?

মনোবিজ্ঞানৰ পৰীক্ষাগাৰ পোনপ্ৰথমে ক'ত স্থাপন কৰা হৈছিল ?

(d) Name the period of human development from 12-18 years.

মানৱ জীৱনৰ বিকাশৰ ১২-১৮ বছৰৰ ভিতৰত পৰা স্তৰটোৰ নাম লিখা।

(e) Mention one characteristic of well-adjusted person.

সু-সমায়োজিত ব্যক্তি এজনৰ এটা বৈশিষ্ট্য উল্লেখ কৰা।

(f) Mention one good effect of emotion.

আবেগৰ এটা ভাল প্ৰভাৱ উল্লেখ কৰা।

(g) What are the main two types of childhood?

বাল্যকালৰ প্ৰধান ভাগ দুটা কি কি ?

(h) Mention one characteristic of case-study method.

ঘটনা-অধ্যয়ন পদ্ধতিৰ এটা বৈশিষ্ট্য উল্লেখ কৰা।

(i) The word 'delinquency' is derived from the Latin word _____.

(Fill in the blank)

'Delinquency' শব্দটো লেটিন ভাষাৰ _____ শব্দৰ পৰা আহিছে।

(খালী ঠাই পূৰ কৰা)

(j) Mention one precautionary measure to be taken in prenatal development.

গৰ্ভকালীন অৱস্থাত ল'বলগা এটা সাৱধানতা উল্লেখ কৰা।

2. Answer the following questions : 2×5=10

তলৰ প্ৰশ্নসমূহৰ উত্তৰ দিয়া :

(a) What is developmental psychology?

বিকশিত মনোবিজ্ঞান কি ?

(b) What is meant by fetal stage?

পৰিপুষ্ট ভ্ৰূণৰ পৰ্যায় বুলিলে কি বুজা ?

(c) Write any two characteristics of child's mental development.

শিশুৰ মানসিক বিকাশৰ যি কোনো দুটা বৈশিষ্ট্য লিখা ।

(d) Mention two personal factors which affect the social adjustment of adolescents.

কিশোৰ-কিশোৰীৰ সামাজিক সমায়োজনক প্ৰভাৱিত কৰা দুটা ব্যক্তিগত কাৰক উল্লেখ কৰা ।

(e) Mention two important characteristics of childhood period.

বাল্যকালৰ দুটা গুৰুত্বপূৰ্ণ বৈশিষ্ট্য উল্লেখ কৰা ।

3. Answer any four from the following questions : 5×4=20

তলৰ প্ৰশ্নসমূহৰ পৰা যি কোনো চাৰিটাৰ উত্তৰ দিয়া :

(a) Write about the scope of developmental psychology.

বিকাশাত্মক মনোবিজ্ঞানৰ পৰিসৰৰ বিষয়ে লিখা ।

- (b) Write any five characteristics of intellectual development of adolescence period.

কৈশোৰকালৰ বৌদ্ধিক বিকাশৰ যি কোনো পাঁচটা বৈশিষ্ট্য লিখা।

- (c) Write about the need and importance of studying adolescence period.

কৈশোৰকাল অধ্যয়নৰ প্ৰয়োজনীয়তা আৰু গুৰুত্ব সম্পৰ্কে লিখা।

- (d) Write any five characteristics of prenatal development.

গৰ্ভকালীন অৱস্থাৰ বিকাশৰ যি কোনো পাঁচটা বৈশিষ্ট্য লিখা।

- (e) Discuss about the weaknesses of observation method.

নিৰীক্ষণ পদ্ধতিৰ দুৰ্বলতাসমূহৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা।

- (f) Write any five ways to solve the problems of juvenile delinquency.

অপৰাধ প্ৰবণতাৰ সমস্যা সমাধানৰ যি কোনো পাঁচটা উপায় লিখা।

4. Answer the following questions : 10×4=40

তলৰ প্ৰশ্নসমূহৰ উত্তৰ দিয়া :

(a) What is personality development?
Discuss about the role of family on
personality development of children.

2+8=10

ব্যক্তিত্বৰ বিকাশ কি? ল'ৰা-ছোৱালীৰ ব্যক্তিত্ব বিকাশত
পৰিয়ালৰ ভূমিকাৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা।

Or / অথবা

(b) Explain the psychological and
educational implications of physical
development of adolescence period. 5+5=10

কৈশোৰকালৰ দৈহিক বিকাশৰ মনোবৈজ্ঞানিক আৰু
শৈক্ষিক তাৎপৰ্য ব্যাখ্যা কৰা।

(c) Discuss about the aspects that
influence development of child's motor
ability. 10

শিশুৰ সঞ্চালন ক্ষমতাৰ বিকাশক প্ৰভাৱিত কৰা দিশসমূহ
আলোচনা কৰা।

Or / অথবা

(d) Discuss about the role of family in social
development of childhood. 10

বাল্যকালৰ সামাজিক বিকাশত পৰিয়ালৰ ভূমিকা সম্পৰ্কে
আলোচনা কৰা।

- (e) Discuss about the adjustment problems of adolescence. 10

কৈশোৰকালৰ সমায়োজনৰ সমস্যাবোৰ আলোচনা কৰা ।

Or / অথবা

- (f) What is juvenile delinquency? Discuss about the causes of juvenile delinquency. 2+8=10

কিশোৰ অপৰাধ-প্ৰৱণতা কি ? কিশোৰ অপৰাধ-প্ৰৱণতাৰ কাৰণসমূহ আলোচনা কৰা ।

- (g) Discuss about the characteristics of social development of adolescence period. 10

কৈশোৰকালৰ সামাজিক বিকাশৰ বৈশিষ্ট্যসমূহ আলোচনা কৰা ।

Or / অথবা

- (h) Discuss about the periods of prenatal development. 10

গৰ্ভকালীন অৱস্থাৰ বিকাশৰ সময়সূচীৰ বিষয় সম্পৰ্কে আলোচনা কৰা ।

OPTION—C

Paper : EDU-RE-5036

(Human Rights Education)

1. Answer the following as directed : 1×10=10

তলত দিয়াসমূহৰ নিৰ্দেশানুসৰি উত্তৰ দিয়া :

(a) On which day is Human Rights Day celebrated?

কোনটো দিনত মানৱ অধিকাৰ দিবস পালন কৰা হয় ?

(b) Mention any one economic right.

যি কোনো এটা অৰ্থনৈতিক অধিকাৰ উল্লেখ কৰা।

(c) How many fundamental rights are there in the Constitution of India?

ভাৰতবৰ্ষৰ সংবিধানত কিমানটা মৌলিক অধিকাৰ আছে ?

(d) In which year was the Universal Declaration of Human Rights declared?

কোন চনত মানৱ অধিকাৰৰ সাৰ্বজনীন ঘোষণাপত্ৰ ঘোষণা কৰা হৈছিল ?

(e) When was the National Human Rights Commission of India constituted?

ভাৰতবৰ্ষৰ ৰাষ্ট্ৰীয় মানৱ অধিকাৰ আয়োগ কেতিয়া গঠন হৈছিল ?

(f) How many Articles are there in the Universal Declaration of Human Rights?

মানব অধিকাৰৰ সাৰ্বজনীন ঘোষণাপত্ৰত কিমানটা অনুচ্ছেদ আছে?

(g) In which Article of the Constitution of India guaranteed 'right to education'?

ভাৰতবৰ্ষৰ সংবিধানৰ কোনটো অনুচ্ছেদত 'শিক্ষাৰ অধিকাৰ'ৰ নিশ্চয়তা দিয়া হৈছিল?

(h) Which of the following Articles of the Constitution of India prohibits hazardous jobs to children?

ভাৰতবৰ্ষৰ সংবিধানৰ তলৰ কোনটো অনুচ্ছেদত শিশুৰ বাবে বিপদজনক বৃত্তি নিষিদ্ধ কৰা হৈছে?

(i) Article 24

অনুচ্ছেদ ২৪

(ii) Article 21

অনুচ্ছেদ ২১

(iii) Article 22

অনুচ্ছেদ ২২

(iv) Article 25

অনুচ্ছেদ ২৫

(Choose the correct answer)

(শুদ্ধ উত্তৰটো বাছি উলিওৱা)

- (i) Mention any one human right problem faced by refugees.

শৰণাৰ্থীসকলে সন্মুখীন হোৱা যি কোনো এটা মানৱ অধিকাৰ সমস্যা উল্লেখ কৰা।

- (j) What is Vienna Declaration?

ভিয়েনা ঘোষণাপত্ৰ কি ?

2. Write very short answer of the following questions : 2×5=10

তলৰ প্ৰশ্নসমূহৰ অতি চমুকৈ উত্তৰ লিখা :

- (a) Write any two objectives of human rights education.

মানৱ অধিকাৰ শিক্ষাৰ যি কোনো দুটা উদ্দেশ্য লিখা।

- (b) Write briefly about the right to equality of the Constitution of India.

ভাৰতবৰ্ষৰ সংবিধানৰ সমতাৰ অধিকাৰৰ বিষয়ে চমুকৈ লিখা।

- (c) State any two roles of press in human rights protection.

মানৱ অধিকাৰ সুৰক্ষাৰ ক্ষেত্ৰত প্ৰেছৰ যি কোনো দুটা ভূমিকা উল্লেখ কৰা।

(d) Mention any two functions of National Commission for Women.

ৰাষ্ট্ৰীয় মহিলা আয়োগৰ যি কোনো দুটা কাৰ্য উল্লেখ কৰা।

(e) Write any two causes of violence against women.

মহিলাৰ ওপৰত হোৱা হিংসাৰ যি কোনো দুটা কাৰণ লিখা।

3. Write short notes on any four from the following : 5×4=20

তলত দিয়াসমূহৰ পৰা যি কোনো চাৰিটাৰ ওপৰত চমু টোকা লিখা :

(a) Principles of human rights education
মানৱ অধিকাৰ শিক্ষাৰ নীতিবোৰ

(b) Curriculum of human rights education
মানৱ অধিকাৰ শিক্ষাৰ পাঠ্যক্রম

(c) Right to freedom of the Constitution of India

ভাৰতবৰ্ষৰ সংবিধানৰ স্বাধীনতাৰ অধিকাৰ

(d) The Human Rights Act, 1993

মানৱ অধিকাৰ আইন, ১৯৯৩

(e) Role of non-governmental organization on protection of human rights

মানৱ অধিকাৰ সুৰক্ষাৰ ক্ষেত্ৰত বেচৰকাৰী সংস্থাৰ ভূমিকা

(f) Human rights related to differently abled

বিশেষভাৱে সক্ষম লোকৰ সৈতে জড়িত মানৱ অধিকাৰ

4. Answer the following questions : 10×4=40

তলৰ প্ৰশ্নসমূহৰ উত্তৰ দিয়া :

(a) Describe the nature and scope of human rights. 4+6=10

মানৱ অধিকাৰৰ প্ৰকৃতি আৰু পৰিসৰ বৰ্ণনা কৰা।

Or / অথবা

(b) What is human rights education? Why is human rights education needed in India? 4+6=10

মানৱ অধিকাৰ শিক্ষা কি? ভাৰতবৰ্ষত মানৱ অধিকাৰ শিক্ষাৰ প্ৰয়োজন কিয়?

(c) Discuss the relation between the provisions of the Constitution of India and human rights. 10

ভাৰতবৰ্ষৰ সংবিধানৰ ব্যৱস্থা আৰু মানৱ অধিকাৰৰ মাজৰ সম্বন্ধৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা।

Or / অথবা

- (d) Discuss about the provisions of the United Nations Charter related to human rights. 10

মানৱ অধিকাৰৰ সৈতে জড়িত ৰাষ্ট্ৰসংঘৰ চনদৰ ব্যৱহাসমূহৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা।

- (e) Describe the role of the Supreme Court and the High Court of India in promoting and protecting human rights. 5+5=10

মানৱ অধিকাৰৰ প্ৰসাৰ আৰু সুৰক্ষাৰ ক্ষেত্ৰত ভাৰতৰ উচ্চতম ন্যায়ালয় আৰু উচ্চ ন্যায়ালয়ৰ ভূমিকা বৰ্ণনা কৰা।

Or / অথবা

- (f) Evaluate the role of educational institutions in protecting human rights. 10

মানৱ অধিকাৰৰ সুৰক্ষাৰ ক্ষেত্ৰত শিক্ষানুষ্ঠানৰ ভূমিকাৰ মূল্যায়ন কৰা।

- (g) Write a note on human rights related to minorities. 10

সংখ্যালঘুৰ সৈতে জড়িত মানৱ অধিকাৰৰ ওপৰত এটা টোকা লিখা।

Or / অথবা

(h) How to impart human rights education at elementary and secondary level of education? Discuss. 10

প্রাথমিক আৰু মাধ্যমিক পৰ্যায়ৰ শিক্ষাত মানৱ অধিকাৰ শিক্ষা কেনেকৈ প্ৰদান কৰিব পাৰি ? আলোচনা কৰা।

OPTION—D

Paper : EDU-RE-5046

(Teacher Education in India)

1. Answer the following as directed : 1×10=10

তলত দিয়াসমূহৰ নিৰ্দেশানুসৰি উত্তৰ দিয়া :

(a) Who started the first formal teacher training school in India?

ভাৰতবৰ্ষৰ প্ৰথম আনুষ্ঠানিক শিক্ষক প্ৰশিক্ষণ বিদ্যালয় কোনে আৰম্ভ কৰিছিল ?

(b) When was the NCERT constituted?

NCERT কোন চনত গঠন কৰা হৈছিল ?

- (c) Mention one limitation of SSST.
SSSTৰ এটা সীমাবদ্ধতা উল্লেখ কৰা।
- (d) Write the full form of NCTE.
NCTEৰ সম্পূৰ্ণ ৰূপটো লিখা।
- (e) Mention any one objective of BTC.
BTCৰ যি কোনো এটা উদ্দেশ্য উল্লেখ কৰা।
- (f) SCERT, Assam was established in the year _____.
(Fill in the blank)
SCERT, অসম _____ চনত প্রতিষ্ঠা কৰা হৈছিল।
(খালী ঠাই পূৰ কৰা)
- (g) Mention any one function of NUEPA.
NUEPAৰ যি কোনো এটা কাৰ্য উল্লেখ কৰা।
- (h) How many regional colleges of education are there in India?
ভাৰতবৰ্ষত কিমানখন আঞ্চলিক শিক্ষণ মহাবিদ্যালয় আছে?
- (i) Mention any one objective of teacher education for primary education stage.
প্রাথমিক শিক্ষাস্তৰৰ শিক্ষকৰ শিক্ষাৰ যি কোনো এটা উদ্দেশ্য উল্লেখ কৰা।
- (j) Mention one aim of teacher education.
শিক্ষকৰ শিক্ষাৰ এটা লক্ষ্য উল্লেখ কৰা।

2. Answer the following questions in short :

2×5=10

তলৰ প্ৰশ্নসমূহৰ চমু উত্তৰ দিয়া :

(a) What is meant by pre-service teacher education?

প্ৰাক্-কৰ্মকালীন শিক্ষকৰ শিক্ষা মানে কি বুজা ?

(b) Mention any two objectives of teacher education for pre-primary stage.

প্ৰাক্-প্ৰাথমিক স্তৰৰ শিক্ষকৰ শিক্ষাৰ যি কোনো দুটা উদ্দেশ্য উল্লেখ কৰা।

(c) Define microteaching.

অনুশিক্ষণৰ সংজ্ঞা দিয়া।

(d) Mention any two functions of SCERT.

SCERTৰ যি কোনো দুটা কাৰ্য উল্লেখ কৰা।

(e) Mention any two objectives of NUEPA.

NUEPAৰ যি কোনো দুটা উদ্দেশ্য উল্লেখ কৰা।

3. Answer any *four* from the following questions :

5×4=20

তলৰ প্ৰশ্নসমূহৰ পৰা যি কোনো চাৰিটাৰ উত্তৰ দিয়া :

(a) Write briefly about the importance of teacher education.

শিক্ষকৰ শিক্ষাৰ প্ৰয়োজনীয়তাৰ বিষয়ে চমুকৈ লিখা।

(b) Write the main characteristics of the National Curriculum Framework for Teacher Education, 2009.

শিক্ষকৰ শিক্ষাৰ ৰাষ্ট্ৰীয় পাঠ্যক্ৰম কাঠামো, ২০০৯ৰ
প্ৰধান বৈশিষ্ট্যবোৰ লিখা।

(c) Write about the functions of regional college of education.

আঞ্চলিক শিক্ষণ মহাবিদ্যালয়ৰ কাৰ্য্যৱলী লিখা।

(d) Mention any five characteristics of microteaching.

অনুশিক্ষণৰ যি কোনো পাঁচটা বৈশিষ্ট্য উল্লেখ কৰা।

(e) Write the characteristics of inservice teacher education.

নিযুক্তিকালীন শিক্ষকৰ শিক্ষাৰ বৈশিষ্ট্যবোৰ লিখা।

(f) Write about the characteristics of teacher education for higher education level.

উচ্চশিক্ষাৰ শিক্ষকৰ শিক্ষাৰ বৈশিষ্ট্যবোৰ লিখা।

4. Answer the following questions : 10×4=40

তলৰ প্ৰশ্নসমূহৰ উত্তৰ দিয়া :

(a) What is teacher education? Discuss the scope of teacher education. 4+6=10

শিক্ষকৰ শিক্ষা কি? শিক্ষকৰ শিক্ষাৰ পৰিসৰৰ বিষয়ে
আলোচনা কৰা।

Or / অথবা

- (b) Discuss about the functions of NCERT (National Council of Educational Research and Training). 10

ৰাষ্ট্ৰীয় শিক্ষা গৱেষণা আৰু প্ৰশিক্ষণ পৰিষদৰ কাৰ্যসমূহ আলোচনা কৰা।

- (c) Discuss about the problems of teacher education in India. 10

ভাৰতবৰ্ষত শিক্ষকৰ শিক্ষাৰ সমস্যাসমূহৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা।

Or / অথবা

- (d) Bring out the differences between teacher education and teacher training. 10

শিক্ষকৰ শিক্ষা আৰু শিক্ষক প্ৰশিক্ষণৰ মাজৰ পাৰ্থক্যবোৰ দাঙি ধৰা।

- (e) Explain the role of a teacher as a facilitator and counsellor. 5+5=10

সহায়কাৰী আৰু পৰামৰ্শদাতা হিচাপে এজন শিক্ষকৰ ভূমিকাৰ বিষয়ে ব্যাখ্যা কৰা।

Or / অথবা

- (f) Describe about the teacher education at secondary level of education. 10

মাধ্যমিক শিক্ষাস্তৰৰ শিক্ষকৰ শিক্ষা বিষয়ে বৰ্ণনা কৰা।

(g) Explain Flander's interaction analysis. 10

ফ্লেনডাৰচ আন্তঃক্ৰিয়া বিশ্লেষণৰ ব্যাখ্যা আগবঢ়োৱা।

Or / অথবা

(h) Describe the qualities of a teacher. 10

এগৰাকী শিক্ষকৰ গুণাবলীৰ বিষয়ে বৰ্ণনা কৰা।
